

Wymagania edukacyjne (kryteria oceniania) z Edukacja dla Bezpieczeństwa dla klasy VIII

Szkoly Podstawowej nr 1 Komornikach zintegrowane z Programem nauczania

Żyję i działam bezpiecznie.

Wymagania zostały zmodyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 28.06.2024 r. (Dz.U. poz. 996)

Lp.	Dział	Poziom wymagań				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Rozdział I Bezpieczeństwo państwa						
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	– definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces – wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	– wymienia rodzaje bezpieczeństwa	– wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	- umie opisać działania jakie może podjąć w celu ochrony osobistej
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	– opisuje geopolityczne położenie Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	– wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	– opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski – potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	– wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	– omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski – potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych

					do których należy Polska	
Rozdział II Postępowanie w sytuacjach zagrożeń						
3.	Źródła zagrożeń	–wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń –wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom	–omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	–wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce –dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	–poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	- umie przewidywać zagrożenia w oparciu, o czynniki które jej wywołują
4.	Ostrzeganie o zagrożeniach i alarmowanie	–rozróżnia sygnały alarmowe –omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	–wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych –wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	–wymienia sposoby przeciwdziałania panice	–opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	–charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	– wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie	–opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku	– uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania	–opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji	- jest w stanie samodzielnie przeprowadzić ewakuację

		– zna szkolną instrukcję ewakuacji	się poleceniom służb ratowniczych		
--	--	------------------------------------	-----------------------------------	--	--

		– rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne		– omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	– rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	
6.	Zagrożenia pożarowe	– rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	– wymienia główne przyuczony pożarów – opisuje zasady postępowania po dostarczeniu pożaru	– opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego – omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozniesczenie np. w szkole	– wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku – wie, jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	– na podstawie czynników wywołujących pożary umie przewidywać możliwość pojawienia się pożaru
7.	Zagrożenia powodziowe	– wymienia główne przyuczony powodzi i potrafi je opisać	– wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej – wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi – wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej – uzasadnia bezwzględny nakaz	– opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych – omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodzi	– na podstawie przyczyn powodzi oraz warunków do jej wystąpienia umie przewidzieć miejsca w których powódź może wystąpić

			stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi – wie co należy zrobić w czasie ewakuacji	owe, alarm powodziowy,	
8.	Ekstremalne warunki pogodowe	– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka – omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichur i gwałtownych burz	– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	– potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur • gwałtownych burz	– w praktyce umie zastosować wszystkich możliwe sposoby ochrony w przypadku wystąpienia zagrożenia
9.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	– wymienia główne przyuczony wypadków komunikacyjnych – opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych – opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia – wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia i	– opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR – omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia	– zna system segregacji rannych TRIAGE

			stosuje tę wiedzę w praktyce	(wypadek komunikacyjny) - wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	
--	--	--	------------------------------	--	--

10.	Zagrożenia terrorystyczne	- definiuje pojęcie terroryzmu - rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzanie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	- opisuje zasady zachowani a się na wypadek: • strzelaniny • znaleźienia się w sytuacji zakłádniczej - zna główne przyuczyny terroryzmu	- opisuje zasady zachowania się na wypadek: • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzaney przesylki - wymienia najczęstsze akty terroru	- omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	- potrafi wyjaśnić jakie zachowania mogą mieć negatywny wpływ na sytuację związaną z terroryzmem
11.	Próba ewakuacja	- zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji - rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej	- prawidłowo wykonuje nakazane czynności	- wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób - zachowuje spokój i opanowanie	- zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji	- uczestniczy w próbnej ewakuacji i zachowuje wszystkie znane zasady dotyczące bezpieczeństwa

Rozdział III Podstawy pierwszej pomocy

12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” - wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych	- rozumie i umie wyjaśnić zależności pomiędzy stanem poszkodowanego a zaistniałą sytuacją zdrowotną poszkodowanego
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	- demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - zna numery alarmowe	- poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym	- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób	- umie prawidłowo zabezpieczyć miejsce wypadku
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	- wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” - ocenia stan świadomości poszkodowanego - umijętnie stosuje folię NRC	- ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło – zuchwa)	- ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale	- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE	- demonstruje prawidłowe zachowanie wobec osoby nieprzytomnej

		- sprawdza, czy poszkodowany oddycha - wymienia objawy utraty przytomności - wymienia ogniewa łańcucha przeżycia	- oddychającego, w pozycji bezpiecznej - wymienia główne przyuczyny omdlenia - opisuje ogniewa łańcucha przeżycia	- zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie		
15.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia objawy NZK - zna przyuczyny NZK	- definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej	- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego	- potrafi wykorzystać AED w praktyce - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)
16.	Apteczka pierwszej pomocy	- omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	- wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: • samochodowej • turystycznej • domowej	- proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	- umie samodzielnie przygotować apteczkę w zależności od przeznaczenia

17.	Tamowanie krwotoków	– stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran – bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	– wymienienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je – wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające – wie kiedy może zastosować opaskę uciskową – potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	– wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) – demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa	– potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie – potrafi założyć opaskę uciskową
18.	Złamania i zwichnięcia	– zakłada temblak – podaje przykłady zapobiegania urazom	– omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa – wie jakie są typowe objawy złamania – zna objawy zwichnięć i skręceń	– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie – opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa – wie jakie są rodzaje złamań	– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów	– potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń

19.	– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	– omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadku ach: • o parzeń termiczny • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń – wie, jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni	• wyjaśnia pojęcia: oparzenie, uderzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie • omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń	– proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci – wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu – zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować	– demonstruje działania jakie należy podjąć w przypadku oparzenia, odmrożenia, wychłodzenia
		Oparzenia i odmrożenia			

20.	– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: • zadbawienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia Inne groźne przypadki	– wie jakie są przyczyyny: • zadbawienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia	– omawia objawy w przypadkach: • zadbawienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia	– omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia	Prowadzi pełne postępowanie ratunkowe w przypadku zadbawienia • omawia schemat postępowania w przypadku zadbawienia • wykonuje na manekinie rękoćzynny ratunkowe w przypadku zadbawienia • wywnienia przykłady działań zapobiegających zadbawieniu u małych dzieci
-----	---	---	---	---	---

Rozdział IV Kształtowanie postaw obronnych

21.	Terenoznawstwo	- rozumie pojęcie i definicje związane z terenoznawstwem	- umie orientować się w terenie bez mapy – wyznaczyć kierunki stron świata na podstawie kompasu, busoli i gps	- umie orientować mapę i dokonywać pomiarów na niej	- umie wyliczyć przebyłą drogę i wskazać punkt w którym się znajduje oraz opisać charakterystyczne punkty	- umie zaplanować trasę według mapy i ją opisać
22.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa	- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa	- wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	- proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków	- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni - opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo
23.	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	- zasada BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust)	- wylicza zasady bezpiecznego postępowania się bronią strzelecką (odpicie magazynka, brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaznik bezpieczeństwa,	- rozumie zasady efektywnego postępowania się bronią strzelecką	- identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/ rewolwer • długiej – karabin • śrutowej – strzelba	- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji)

			pudełko – futerał transportowy lub kabura)			